

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM
Nr. 592, Datë 31.01.2019

**“Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në sektorin bankar për
Bankën Raiffeisen, Bankën Kombëtare Tregtare, Bankën Credins dhe Bankën
Intesa SanPaolo”**

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj.	Juliana LATIFI	Kryetar
Z.	Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Anëtar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar
Z.	Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 31.01.2019, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Hapja e hetimit të thelluar në sektorin bankar për Bankën Raiffeisen, Bankën Kombëtare Tregtare, Bankën Credins dhe Bankën Intesa San Paolo”.

Baza Ligjore: Neni 4, Neni 8, Neni 9, neni 24, shkronja d, Neni 26 dhe Neni 43, pika 1, i Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar (Ligji Nr. 9121/2003).

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit mbi hetimin paraprak në sektorin bankar për Bankën Raiffeisen, Bankën Kombëtare Tregtare, Bankën Credins dhe Bankën Intesa San Paolo.
- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm mbi raportin e hetimit paraprak,

VËREN SE:

I. Procedura e ndjekur:

1. Komisioni i Konkurrencës me Vendimin Nr. 516 datë 22.05.2018 “Për hapjen e procedurës së hetimit të paraprak në Sektorin Bankar”, vendosi hapjen e procedurës së hetimit të paraprak në sektorin bankar për Bankën Raiffeisen, Bankën Kombëtare Tregtare, Bankën Credins dhe Bankën Intesa San Paolo, e cila do të përfshijë të gjitha produktet dhe shërbimet që ofrojnë këto banka për të vlerësuar nëse ka sjellje antikorruese në kuptim të nenit 4 dhe 9 të Ligjit 9121/2003.

2. Në bazë të nenit 35 dhe 36 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” dhe Autorizimit të Komisionit të Konkurrencës Nr. 336, datë 22.05.2018 “Autorizim Inspektorësh”, Grupi i Inspektimit gjatë periudhës së hetimit kreu inspektimet e nevojshme, duke marrë shpjegime për fakte dhe dokumente që lidhen me objektin dhe qëllimin e hetimit nga përfaqësuesit e ndërmarrjeve.
3. Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenin 33 të Ligjit Nr. 9121/2003, janë kërkuar të dhëna dhe informacion nga të gjitha bankat që ushtrojnë aktivitet në treg.

II. Analiza e konkurrencës

II.1 Tregu përkatës

4. Në zbatim të Ligjit Nr. 9121/2003, tregu përkatës përbëhet nga “produktet që vlerësohen si të zëvendësueshme nga konsumatorët ose klientët e tjerë, për sa u përket karakteristikave, çmimit dhe funksionimit të tyre dhe që ofrohen ose kërkohen nga ndërmarrjet në një zonë gjeografike me kushte të njëjta konkurrence, zonë kjo e cila veçohet nga zonat e tjera kufizuese”. Përkufizimi i tregut përkatës përfshin dy dimensione:
 - a) Tregun e produkteve
 - b) Tregun gjeografik
5. Përcaktimi i tregut si në dimensionin e produktit dhe atë gjeografik, bëhet me qëllim që të identifikohen konkurrentët aktualë dhe potencialë të ndërmarrjeve që janë të përfshirë në atë treg, sjelljen e këtyre ndërmarrjeve, llogaritjen e pjesëve të tregut, përcaktimin e fuqisë së ndërmarrjes, strukturën e tregut, shkallën e përqendrimit me qëllim vlerësimin e konkurrencës në treg.

II.1.1 Tregu përkatës i produktit

6. Për të vlerësuar tregun përkatës të produktit është analizuar zëvendësueshmëria nga ana e ofertës, zëvendësueshmëria nga ana e kërkesës, barrierat në hyrje/zgjerimit, konkurrenca potenciale.
7. Tregjet përkatëse të produktit do të përfshijnë: Llogaritë rrjedhëse; Depozita me/pa afat; Kredi konsumatore; Kredi Kufi (OVD); Kredi hipotekore; Transferta Bankare të ofruara nga bankat e nivelit të dytë në territorin e Republikës së Shqipërisë.

II.1.2 Tregu përkatës gjeografik

8. Tregu gjeografik përfshin zonën në të cilën ndërmarrjet ofrojnë dhe kërkojnë produkte dhe/ose shërbime, në të cilën kushtet e konkurrencës janë homogjene. Meqenëse bankat e nivelit të dytë janë prezente në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë si treg gjeografik përcaktohet tregu i Republikës së Shqipërisë.

II.2 Barrierat e hyrjes dhe zgjerimit.

9. Banka e Shqipërisë është autoriteti i vetëm përgjegjës për licencimin e bankave dhe të degëve të bankave të huaja për të ushtruar veprimtari bankare dhe veprimtari të tjera financiare, në përputhje me ligjin "Për bankat në Republikën e Shqipërisë".
10. Licenca që i jepet një banke apo dege të një banke të huaj, është e pakufizuar në kohë, e patransferueshme dhe e patjetërsueshme. Pjesë përbërëse e licencës është edhe aneksi i veprimtarive bankare dhe veprimtarive financiare, për të cilat banka dhe dega e bankës së huaj licencohet.
11. Kushtet, kërkesat, afatet, dokumentacioni dhe procedurat për licencimin e bankës dhe degës së bankës së huaj për të ushtruar veprimtari bankare dhe financiare në Republikën e Shqipërisë, përcaktohen në ligjin "Për bankat në Republikën e Shqipërisë" (nenet 17, 18) dhe Rregulloren "Për Licencimin dhe Ushtrimin e Veprimtarisë së Bankave dhe Degëve të Bankave të Huaja në Republikën e Shqipërisë", (nenet 6 dhe 7) miratuar me Vendimin Nr. 14, datë 11.03.2009 të BSH.

II.3 Vlerësimi i sjelljes së ndërmarrjeve

12. Bankat ofrojnë një numër të konsiderueshëm të produkteve dhe shërbimeve bankare. Edhe pse shumica e këtyre produkteve hyjnë në grupin e shërbimeve klasike bankare, vitet e fundit bankat kanë filluar zgjerimin gamës së shërbimeve të tyre me disa risi për tregun. Produktet dhe shërbimet bankare janë grupuar në: Llogari rrjedhëse; Depozita me/pa afat; Kredi konsumatore; Kredi Kufi; Kredi hipotekore; Transferta Bankare.
13. Depozitat janë produkte nëpërmjet të cilave bankat sigurojnë likuiditetet monetare kurse klienti depoziton mjetet e tij të lira kundrejt përfitimit të interesave. Portofoli i depozitës për periudhën hetimore është shoqëruar me trend rritës, nga ku konstatohet se portofoli i depozitave gjatë vitit 2016 ka qenë rreth XX miliard lekë më i lartë se viti 2015, trend ky në rritje edhe gjatë vitit 2017.
14. Sipas strukturës së tregut, vihet re se bankat objekt hetimi janë bankat me vlerën më të lartë të portofolit të depozitave. Treguesi i Hershman Herfindalit tregon për një treg mesatarisht të përqendruar ku vlera e pjesës së tregut për tre dhe katër bankat më të mëdha (CR3 dhe CR4) janë të pandryshueshme pas vitit 2016. Katër bankat më të mëdha, BKT, Raiffeisen Bank, Banka Credins dhe Banka Intesa SanPaolo kanë ndryshime të pjesëve të tregut në vlera relativisht të vogla duke ruajtur renditjen në treg dhe qendrueshmërinë e pjesëve të tregut.
15. Depozitat me afat zënë rreth XX% të volumit, e ndjekur nga llogaria rrjedhëse me rreth XX% dhe depozitat pa afat me X%. Kjo strukturë e produkteve është pothuajse e pandryshueshme për gjithë periudhën hetimore.
16. Nga analiza e portofolit të depozitave, konstatohet ngurtësim të pjesës së tregut që zotëron secila bankë në portofolin e depozitave, ngurtësim të pjesës së tregut që zotërojnë 4 bankat më të mëdha në vlerat e portofolit (CR4), ngurtësim të pjesës së

portofolit që zotëron secili produkt në portofolin e depozitës gjatë periudhës hetimore. Në tërësi vlera dhe struktura e portofolit të depozitës është e ngurtë, gjë e cila në kuptim të nenit 4, pika 1 germa (c) të Ligjit Nr. 9121/2003 mund të përbëjë një marrëveshje të ndaluar.

17. Llogaria rrjedhëse është një formë e depozitës bankare nëpërmjet të cilës banka lejon të depozitohen apo të tërhiqen para nga mbajtësi i llogarisë. Llogaria rrjedhëse është një produkt i domosdoshëm për përfitimin e pjesës më të madhe të shërbimeve bankare, si derdhja dhe tërheqja e pagës, lëvrimi i kredive, transaksionet me kartat, pagesat utilitare, transfertat monetare etj.
18. Treguesit e përqendrimit për llogaritë rrjedhëse, i japin tregut karakteristikat e një tregu të përqëndruar ku treguesi HHI varion nga XXXX deri në XXXX në periudhën 2016 – maj 2018. Në strukturën e tregut të llogarive rrjedhëse konstatojmë se Banka Raiffeisen zotëron një pjesë të konsiderueshme të tregut me XX-XX%, e ndjekur nga 3 bankat e tjera objekt hetimi. Edhe në këtë produkt konstatohet ruajtje e pjesëve të tregut të bankave objekt hetimi dhe ruajtje e vlerës në lekë të portofolit të llogarisë rrjedhëse.
19. Në përfundim të vlerësimit të tregut të llogarisë rrjedhëse konstatojmë se ky produkt zë rreth XX% të tregut të depozitave ku treguesit e përqendrimit tregojnë për një treg të përqëndruar ku indeksi i përqendrimit HHI ka variuar nga XXXX në XXXX dhe vazhdon të jetë i lartë. Bankat objekt hetimi zotërojnë XX-XX% të tregut të llogarisë rrjedhëse ku pjesën më të madhe e zotëron Raiffeisen Bank, e ndjekur nga Banka Kombetare Tregtare dhe Intesa SanPaolo Bank. Komisionet që aplikojnë katër bankat për llogaritë rrjedhëse janë pothuajse të njëjta, kurse normat e interesit janë shumë të ulta ose nuk aplikohen për këtë produkt, gjë e cila në kuptim të nenit 4, pika 1, germa (a) të Ligjit Nr. 9121/2003, mund të përbëjë një marrëveshje të ndaluar.
20. Depozitat pa Afat, apo të njohura ndryshe si llogari kursimi, është një lloj depozite e cila e ndihmon klientin në depozitim në çdo kohë të likuiditeteve të lira dhe tërheqjen në çdo kohë, duke përfituar interesa nëse banka aplikon të tilla. Në përfundim të analizës së tregut të depozitave pa afat u konstatua se tregu është mesatarisht i përqëndruar dhe normat e interesit të aplikuara nga ndërmarrjet nën hetim janë në nivele shumë të ulta, ndërkohë që ka banka të cilat nuk aplikojnë fare interesa për depozitat pa afat, (ka banka me te vogla që kanë norma interesi disa herë më të larta se bankat nën hetim), gjë e cila në kuptim të nenit 4, pika 1, germa (a) të Ligjit Nr. 9121/2003, mund të përbëjë një marrëveshje të ndaluar.
21. Depozita me Afat është një marrëveshje që lidhet ndërmjet bankës dhe klientit për një shumë dhe afat të përcaktuar. Struktura e tregut sipas bankave dhe treguesit e përqendrimit të tregut, tregojnë se tregu i depozitave me afat ka karakteristikat e një tregu mesatarisht të përqëndruar ku indeksi HHI është rreth vlerave XXX-XXX, tregues në rritje krahasuar me vitet 2014-2015. Bankat objekt hetimi janë edhe bankat më të mëdha në këtë produkt. Pjesa e tregut e këtyre bankave është pothuajse konstante e cila reflektohet edhe me indeksin CR3 dhe CR4. Portofoli i depozitave me afat gjatë periudhës hetimore ka pësuar tkurje duke u zvogëluar në 2017 me X%

krahasuar më vitin 2016. Ulja e portofolit të depozitave me afat për Bankën Raiffeisen, është ndikuar kryesisht nga tkurrja e depozitës në euro dhe nga norma e interesit e cila është më e ulta e sistemit. Nga krahasimi i normave të interesit mes bankave është vënë re aplikim i interesa shumë të ulta dhe pothuajse të njëjta mes tyre. Mënyra e aplikimit të interesave të bankave dhe normat e interesit që aplikojnë bankat si për individë edhe për biznesin në pjesën më të madhe të bankave janë të njëjta për cdo monedhë, gjë e cila në kuptim të nenit 4, pika 1, gërma (a) të Ligjit Nr. 9121/2003, mund të përbëjë një marrëveshje të ndaluar.

22. Kredithënia, procesi i dhënies hua të fondeve, zë rreth XX-XX% të gjithë totalit të depozitave të sistemit bankar. Vlera e portofolit të kredisë nga viti 2016-2018 është shoqëruar me një tkurrje prej X% në vitin 2017 dhe rritje prej X% në vitin 2018 (nga XXX miliard lekë në 2016, në XXX miliard lekë në 2017 dhe XXX miliard lekë në 2018). Në total tregu i kredisë paraqet tregues të moderuar të përqendrimit, ku tregu vazhdon të zotëroret nga 4 bankat më të mëdha objekt hetimi BR, BKT, BC dhe ISPB.
23. Në tregun e kredisë (total) vihet re një qëndrueshmëri e pjesëve të tregut të ndërmarrjeve nën hetim dhe pjesën më të madhe të tregut e zë BKT me rreth XX% të tregut, BR dhe BC zënë nga XX% të tregut, ndërsa ISPB me rreth X% të tregut. Pjesën më të madhe të kredisë e zë kredia e biznesit mbi XX% të portofolit total të kredisë me një prirje në rritje për vitin e fundit.
24. Overdrafti ndër vite zë afërsisht XX% të portofolit të kredisë. Kredia hipotekore dhe ajo konsumatore zënë përkatësisht XX% dhe XX% të portofolit të kredisë me një qëndrueshmëri në këto vite. Tregu i kredisë Overdraft është tregu me indeksin më të lartë të përqendrimit HHI mbi XXXX. Ky treg zotërohet mbi XX% nga 4 bankat objekt hetimi. BR është banka me pjesë më të madhe në treg, me XX% në 2016 dhe XX% për vitin 2017. BKT zë afërsisht XX% pjesë tregu me qëndrueshmëri për të treja vitet. Ndërsa ISPB po njësoj si BKT ka një qëndrueshmëri të pjesës që zë në treg me rreth XX% të tregut.
25. Komisionet e Overdraftit për biznesin gjatë periudhës hetimore si në monedhën lek ashtu dhe në euro për 4 bankat objekt hetimi nuk kanë ndryshuar ndjeshëm që nga viti 2016. Vihet re se BR ka komisionin më të lartë në lidhje me vonesat në masën XX%. Për komisionet e Overdraftit për individ vihet re se ka patur ndryshime të komisioneve por në nivele shumë të ulta (me presje dhjetore) për bankën BR, ndërsa komisionet më të larta në lidhje me penalitetin për pagesat i kryeson BKT me XX% në monedhën lek. Në monedhën euro komisionet thuajse nuk kanë ndryshuar, bankat BKT, ISPB dhe BR kanë komisionet më të larta për penalitetet.
26. Tregu i Kredisë Konsumatore është një treg me indekse të larta të përqendrimit HHI, ku 4 bankat objekt hetimi zënë mbi XX% të tregut. Në tregun e kredisë konsumatore vihet re një shpërndarje thuajse e barabartë e pjesëve të tregut mes BR (XX%), BKT(XX%), BC (XX%) dhe BA (X%) me një qëndrueshmëri për të tre vitet, ndërsa ISPB zë një pjesë shumë të vogël në këtë treg. Përsa i përket komisioneve për kredinë konsumatore si në monedhën vendase dhe në euro vihet re se nuk ka ndryshime ndër vite. BR dhe BKT aplikojnë komisionet më të larta në lidhje me

penalitetin për shlyerje të vonuar të këstit përkatësisht me XX% dhe XX%.

27. Në tregun e Kredisë hipotekore vihet re një qëndrueshmëri e pjesëve të tregut të ndërmarrjeve nën hetim dhe pjesën më të madhe të tregut e zë BKT me rreth XX% të tregut. BR dhe BC zënë përkatësisht rreth XX% dhe XX% të tregut, ndërsa pjesën më të ulët të tregut nga bankat objekt hetimi e zë ISPB me rreth X% të tregut. Ndër vite vihet re se nuk ka ndryshime thelbësore në masën e komisionit të aplikuar në vite dhe mbeten të larta. Lidhur me aplikimin e këtyre komisioneve kryesojnë BR dhe BKT me komisionet ndëshkuese ndaj penaliteteve, për monedhën në lek të dyja bankat aplikojnë XX%, ndërsa në euro ndërsa BR aplikon të njëjtin komision XX%, BKT aplikon XX%.
28. Tregu i Kredisë së biznesit është mesatarisht i përqendruar përta i përket indeksit HHI. BKT zë pjesën më të madhe të tregut me rreth XX%, duke e ruajtur këtë pjesë gjatë viteve 2016 dhe 2017. Tre bankat e tjera kanë qëndrueshmëri në pjesët e tregut për periudhën nën hetim. Për kredinë e biznesit e cila konsiderohet si kredia me më shumë rrisht nga ana e bankave, komisionet pararaqiten në një situatë ndryshe nga kreditë e tjera për bankat e tjera jo objekt hetimi të cilat kanë nivele të larta për komisionet në lidhje me vonesat e pagesave. Për bankat objekt hetimit sërisht BR aplikon të njëjtat komisione edhe si në kreditë e tjera, ndërsa vihen re komisionet tepër të ulta të BKT dhe BC krahasuar me komisionet e tyre në llojet e tjera të kredive.
29. Interesi nga kreditë përbën burimin kryesor të të ardhurave që sigurojnë bankat. Llogaritja e interesit realizohet në norma fikse për gjithë periudhën e kredimarrjes ose me normë të ndryshueshme ku variabël i ndryshimit është norma Euribor ose Tribor sipas monedhës në të cilën jepen kreditë.
30. Në lidhje me tregun e Overdraftit bankat me normën më të lartë të interesit janë Intesa Sapaolo ku NEI paraqitet në vlerën XX% në lekë dhe XX% në Euro. Dy bankat më të mëdha në treg, Raiffeisen Bank dhe BKT kanë norma pothuajse të njëjta si në monedhën lek ashtu dhe atë europiane.
31. Kredia konsumatore paraqitet në dy forma, kredi personale me kolateral për të cilën kredimarrësi duhet të ofrojë për bankën një pronë të paluajtshme si garaci hipotekore ose pa kolateral; dhe kredi personale pa kolateral. Normat NEI të kredisë pa kolateral janë me të larta se kredia me kolateral. Bankat aplikojnë norma të ndryshme të cilat në disa banka ndryshojnë në varësi të kohëzgjatjes së periudhës së kredisë. Katër bankat objekt hetimi konstatohen të kenë norma të ndryshme ku më të lartën e paraqet Banka Intesa SanPaolo dhe më të ultën Raiffesen Bank.
32. Kredia për biznesit ofrohet e detajuar sipas madhësisë së biznesit, në të vogël të mesëm dhe të madh/korporatat.
33. NEI të biznesit të vogël në disa banka janë ndjeshëm më të larta se normat e interesit për biznesin e mesëm dhe korporatat. Duke qenë një kredi pa kolateral, overdrafti konsiderohet si kredi me nivel të lartë të riskut të kthimit nga biznesi i vogël duke i ofruar në nivel të lartë të NEI-it. Për bankat objekt hetimi, Raiffeisen Bank konstatohet të ketë një nivel të lartë të NEI-t dhe një diferencë të ndjeshme mes

bisnesit te vogel dhe atij të mesëm dhe te madh.

34. Kredia për inventar dhe kapital qarkullues është një kredi e cila ofrohet nga bankat për bizneset për një periudhë që shkon deri në 5 vjet e cila u jep mundesi bizneseve për zgjidhjen e nevojave për likuiditete.
35. NEI për kredinë afatgjatë është në tregues më të ulët se dy llojet e mëparshme të kredisë, sikurse dhe diferencat mes tipologjisë së biznesit janë më të ulta. Normat e interesit mes Raiffesien Bank dhe BKT janë pothuajse të njëjta me diferenca shumë të vogla për të tre llojet e biznesit si në monedhën vendase edhe në atë të huaj. Aplikimi nga Raiffeisen Bank i normave më të larta për Biznesin e vogël krahasuar më dy format e tjera të biznesit, mund të shërbejë si një barrierë për ofrimin e këtij produkti për këtë tipologji klienti dhe për më tepër mund të përbejë kosto të mëdha financiare për nxitjen e biznesit të vogël më rritjen e aktivitetit ekonomik.
36. “Spread-i”, diferenca midis interesit të kredive me interesin e depozitave që përbën edhe faktorin kryesor të fitimit të bankave paraqitet: normat e interesit të kredive për individët janë mesatarisht mbi X% (për kredinë hipotekore mbi X%, kredinë konsumatore mbi X% dhe Overdraft mbi X%), normat e interesit të depozitave për klientët individ variojnë nga X-X% duke rezultuar në interesa të kredive shumë herë më të larta se interesat e depozitave; normat e kredive për biznesin janë mesatarisht mbi X%, ndërkohë që normat e interesit të depozitave për biznesin po ashtu variojnë nga X-X%, duke rezultuar që interesi i kredive të jetë shumë herë më i lartë se interesi i depozitave. Kjo sjellje e ndërmarrjeve nën hetim, duke aplikuar norma shumë më të larta të interesave për kreditë në krahasim me normat e interesave për depozitat, mund të përbejë një marrëveshje të ndaluar në kuptim të nenit 4, pika 1, gërma (a) të Ligjit Nr. 9121/2003.
37. Përsa i përket tregut të transfertave bankare, në përjashtim të BKT, vihet re që bankat nën hetim kanë tendencën të përdorin tarifën maksimale për transfertat dalëse brenda vendit, duke u bazuar në vendimin nr.12 datë 23.02.2011 “Për miratimin e disa ndryshimeve në Rregulloret “Për funksionimin e sistemit të pagesave ndërbankare me vlerë të madhe - AIPS” dhe “Për funksionimin e sistemit të klerimit të pagesave me vlerë të vogël AECH””. Duke krahasuar të dyja periudhat hetimore, për transfertat dalëse në monedhë të huaj me dy ditë datëvalutë, për kategorinë individ që janë klientë të bankës në tregun bankar, vërehet se bankat e nivelit të dytë, të cilat janë nën hetim, kanë ruajtur po të njëjtat vlera komisionesh si për tarifën minimale dhe për tarifën maksimale.
38. Sigurimi i stabilitetit të përgjithshëm të industrisë bankare është një objektivi kyç nga ana e rregullatorit, por nga ana tjetër qëllimi i politikës së konkurrencës është të mbrojë konkurrencën dhe të sigurohet përmbushja e objektivave afatgjatë të zhvillimit të konkurrencës në interes të konsumatorëve përfundimtarë.
39. Bankat nën hetim BKT, BR, ISPB dhe BC (CR4) për vitin 2017 përfaqësojnë: XX% të portofolit të depozitave dhe XX% të pjesës së fitimit neto.
40. Bankat nën hetim kanë aplikuar norma të larta fitimi (pas taksave) për vitet 2016 –

2017 përkatësisht: BKT (XX% dhe XX% me rritje X%); BR (XX% në vitin 2017); dhe ISPB (XX% në vitin 2016 dhe XX% në vitin 2017).

41. Përfitueshmëria e bankës matet edhe nëpërmjet raportit të kthimit mbi aktivet gjithsej ROA (Return on Assets) dhe/ose raportit të kthimit mbi kapitalin e vet ROE. Bankat me nivelin më të lartë të ROA për vitin 2017 janë: BKT me X%; BR me X%; ISPB me X% të cilat janë më shumë se niveli mesatar. ROE mesatare për vitin 2017 është X%. Bankat (nën hetim) me nivelin më të lartë të ROE për vitin 2017 janë: BR me XX%; BKT me XX%; ISPB me XX% dhe BC me X%. Nga vlerësimi i diferencës ROA dhe ROE rezultoi që bankat nën hetim po rrisin shkallën e përdorimit të depozitave për të gjeneruar fitim.
42. Të ardhurat kryesore realizohen nga interesat që përfaqësojnë në totalin e të ardhurave mbi XX% në grupin e bankave nën hetim. Marzhi nga interesat është i lartë dhe përfaqëson XX-XX% (të ardhura nga interesat-shpenzime nga interesat). Edhe pse të ardhurat nga interesat kanë rënë, rënia në ritme më të larta të shpenzimeve për interesa ka bërë që rezultati neto i tyre të jetë i lartë dhe të rritet në vitin 2017 krahasuar me vitin 2016. Norma e ulët për interesat e depozitave dhe norma efektive e interesave për kreditë e lartë, (diferenca) ka dhënë efekte që bankat gjatë kësaj periudhe të arrijnë fitime të larta.
43. Për sa më sipër, nga analiza e sjelljes së ndërmarrjeve nën hetim, konstatohet qëndrueshmëri e pjesëve të tregut lidhur me depozitat dhe kreditë, shkallë e lartë përqendrimi në segmente të produkteve, norma shumë të ulta dhe të ngurtësuara të interesave të depozitave, norma të larta të interesit të kredive, spread disa herë më i lartë krahasuar me normën e interesit të depozitave, komisione dhe penalitete bankare të larta për ndërrimin e bankës (switching cost), komisione të larta për transfertat bankare në monedhë të huaj dhe norma të larta fitimi. Kjo sjellje e ndërmarrjeve nën hetim mund sjellë kufizim të konkurrencës në tregjet përkatëse në kuptim të nenit 4 dhe 9 të Ligjit Nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 4, nenin 8, nenin 9, nenin 24 (gërma d), nenin 26 dhe nenin 43, pika 1, të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

1. Hapjen e Procedurës së Hetimit të Thelluar në tregjet e: depozitave, kredive dhe transfertave bankare, ndaj ndërmarrjeve: Banka Raiffeisen, Banka Kombëtare Tregtare, Banka Credins dhe Banka Intesa San Paolo.
2. Hetimi i Thelluar do të përfshijë periudhën kohore nga 01.01.2016 deri në 31.12.2018.
3. Raporti i hetimit të thelluar duhet të paraqitet në Komisionin e Konkurrencës jo më vonë se 6 muaj nga hapja e hetimit të thelluar.

4. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e këtij vendimi të gjitha palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS